

skolehjem, ungdomshjem og fredeshjem er blevet drevet siden 1918 for elever fra de under Foreningen hørende hjem, bør være langt mere effektivt og bør udvides til at omfatte elever fra samtlige opdragelseshjem. Endvidere har overinspektionen anført, at statens hidtidige bidrag, der udgør 4 000 kr. årligt, til dette meget vigtige arbejde må anses for særdeles beskedent, når henses til, at efterværnsarbejdet ofte vil være af afgørende betydning for, om et langt og kostbart opdragelsesarbejde kan føre til et gunstigt resultat.

Det bestående efterværn for børn og unge trænger efter overinspektionens opfattelse til en betydelig udbygning som en både naturlig og nødvendig fortsættelse af arbejdet i opdragelseshjemmene. Overinspektionen har derfor anbefalet, at der sker en udbygning af efterværnsarbejdet, således som det er skitseret i forslaget fra Foreningen for skolehjem, ungdomshjem og fredeshjem, og således at staten som foreslået påtager sig en betydelig større andel af udgifterne ved opretholdelse af et efterværn, der for eleverne fra opdragelseshjemmene kan virke som en ungdomsforsorg.

I denne forbindelse har overinspektionen endvidere udtalt, at det må anses for praktisk og bedst stemmende med de indenfor dansk børneforsorg hidtil fulgte retningslinier, at efterværnsarbejdet *ikke* gøres til en egentlig statsopgave, og at arbejdet ledes af en bestyrelse, i hvilken de forskellige grupper af opdragelseshjem, Dansk Børneværnsforening og overinspektionen er repræsenterede.

Overinspektionen er enig i, at der må antages flere faste efterværnsmedarbejdere, men dette bør ikke udelukke den mulighed, at der til nogle af de største opdragelseshjem og særlig de hjem, der modtager de ældste og vanskeligste elever, knyttes en medarbejder, hvis væsentligste arbejde bliver at bistå forstanderen med tilsynet med udskrevne elever, fortrinsvis dem, der er anbragt i nærheden af opdragelseshjemmet. Der kan nemlig ikke være tvivl om, at de personer, der personlig kender eleverne fra et langt ophold i et opdragelseshjem, har særlige forudsætninger for at yde bistand på den rigtige måde, hvis den udskrevne elev kommer i vanskeligheder.

Efter den gældende lovgivning udøves tilsynet med elever, der efter et ophold i et opdragelseshjem tilbagegives til det naturlige hjem på prøve, i stor udstrækning af tilsynsværger, beskikket af det stedlige børneværnsudvalg. Overinspektionen finder, at dette tilsyn bør kunne fortsættes, men det ville formentlig i mange tilfælde være ønskeligt, om tilsynsværgeren var et menneske, der kunne stille hele sin tid til rådighed og endvidere havde modtaget en uddannelse, der var af betydning for et sådant tilsynsarbejde.

Udvalget vedrørende ungdomskommissionens betænkning har i sin indstilling til socialministeriet anført, at udvalget kan anbefale den af Foreningen foreslåede udvidelse, idet en forøgelse af medarbejderstaben i dette omfang efter udvalgets mening, i hvert fald som foreløbig foranstaltning, vil kunne dække en stor del af det behov for efterværn, der i henhold til ovenstående må antages at være tilstede.

Forsåvidt angår lønningsudgifterne, er udvalget enig i, at den nye heldagsbeskæftigede medarbejder bør aflønnes som socialrådgiver, grundløn 2 670 kr. stigende til 3 750 kr., hvilket med de pr. 1. april 1955 gældende satser giver en faktisk løn på 10 662 kr., medens honorarerne for de deltidsbeskæftigede bør fastsættes med et fast årligt beløb i et passende forhold til omfanget af arbejdet. Udvalget kan derfor under hensyn til, at Foreningens forslag om disse lønningers størrelse bygger på erfaringerne fra den allerede deltidsbeskæftigede medarbejder i Aarhus, ligeledes gå ind for de af Foreningen foreslåede honorarer.

Udvalget har derimod ikke kunnet anbefale forslaget om, at staten skal dække samtlige løn- og administrationsudgifter, idet udvalget med overinspektionen er enig i, at efterværnsarbejdet ikke er en egentlig statsopgave, medens opgavens rette løsning på den anden side er af så afgørende betydning, at der bør ydes en væsentlig støtte fra staten. Udvalget har derfor anbefalet, at staten yder tilskud indenfor et beløb af 50 pct. af samtlige de anslåede udgifter efterværnsarbejdet vedrørende, eller ca. 40 000 kr.